

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 28 de març del 2019.

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del magistrat Sr. Vincent ANIÈRE i els magistrats Sr. Carles CRUZ MORATONES i Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En data 27 d'abril de 2018 es va rebre la citació a demanda per part de la representació processal del Sr. J. C. C. contra la Sra. L. B. M. i es va assenyalar el dia 3 de juliol de 2018 per tal de presentar la demanda en el marc dels autes de separació de referència.

II.- El dia 5 de juliol de 2018 la representació processal de la Sra. L. B. M. presentava un escrit pel quin formulava excepció de litispendència internacional i manca de competència de la Batllia, als efectes de tramitar el present procediment, en la mesura que en data 5 d'abril de 2018 la seva mandant havia presentat una demanda de divorci contra el Sr. C. davant dels jutjats de Tortosa.

III.- En data 10 de juliol de 2018 la representació processal, del Sr. J.C.C., en el marc dels autes registrats amb el número 2000288/2018, va manifestar la seva oposició a l'excepció formulada per la representació processal de la Sra. B.

IV.- Per informe de data 18 de juliol de 2018 el Ministeri Fiscal informava entre altres extrems que s'establís la competència de la

jurisdicció civil del Principat i es desestimés l'excepció de litispendència internacional promoguda per la part defenent.

V.- L'Aute dictat pel Batlle en data 10 de setembre del 2018 va acordar:

“Primer.- Desestimar les excepcions de manca de competència territorial i litispendència invocades per la representació processal de la Sra. L. B. M., mitjançant escrit de data 5 de juliol de 2018.

Segon.- Aplaçar el tràmit de contesta pel proper dia 25 de setembre de 2018 a les 9 hores, advertint a les parts dels efectes legals en cas d'incompareixença.

Tercer.- No fer especial imposició de costes processals.

Quart.- Notificar la present resolució a les parts interessades i al Magnífic Ministeri Fiscal.”

VI.- Contra la citada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal de la Sra. L.B.M. i, en virtut dels arguments que exposa en les seves conclusions, sol·licita la seva revocació en el sentit d'estimar l'excepció de a litispendència internacional que ella havia plantejat, subsidiàriament, l'existència de prejudicialitat civil en raó del procediment contenciós de divorci que se segueix a Espanya i, més subsidiàriament encara, que s'aprecii la manca de competència de la jurisdicció andorrana, tot fent expressa imposició de costes processals al Sr. J.C.C., inclosos els honoraris d'advocat i procurador de la seva mandant.

Ha actuat com a magistrat ponent la Sra. Eulàlia Amat Llari

FONAMENTS DE DRET

I.- Com a primer punt del recurs que formula contra l'Aute dictat pel Batlle en data 10 de setembre del 2018, la representació processal de la Sra. L.B.M. sol·licita la seva revocació, estimant l'excepció de litispendència internacional plantejada per la seva mandant, subsidiàriament la de prejudicialitat civil en raó del procediment contenciós de divorci que es segueix a Espanya i, més subsidiàriament encara, la manca de competència de la jurisdicció andorrana, fent expressa imposició a l'adversa de les costes del procediment i aquesta Sala considera procedent estimar l'excepció de litispendència plantejada per la recurrent.

En efecte, cal destacar, en primer lloc, que el Sr. C. va formular demanda de separació davant de la jurisdicció andorrana contra la Sra. B., mentre que aquesta va plantejar demanda de divorci davant del Jutjat de Primera Instància de Tortosa contra el Sr. C. i que els dos Tribunals eren competents per conèixer les actuacions, el primer en virtut d'allò que disposa l'article 49.3 LQM, atès que el domicili de la Sra. B. en la data de presentació de la demanda contra ella estava situat al Principat i el segon en virtut de la norma recollida a l'article 769 de la Llei d'Enjudiciament civil espanyola, atès que tots dos litigants tenien nacionalitat espanyola.

II.- No obstant, la Sra. B. va formular demanda contra el Sr. C. davant dels tribunals espanyols en data 5 d'abril del 2018 (foli 33) i aquesta va ser admesa a tràmit pel Decret del Jutjat de Primera Instància número 4 de Tortosa (Espanya) en data 12 d'abril del 2018, que es van declarar competents, com assenyala l'Aute d'instància, mentre que el Sr. C. va sol·licitar la citació de la Sra. B. per tal que escoltés la demanda de separació el dia 27 d'abril del 2018 (foli 1) i la demanda pròpiament dita en data 29 de maig d'aquell any (foli 82), raó per la qual en el moment en que el Sr. C. va formular la seva demanda existia litispendència internacional, atès que les dues demandes eren idèntiques en quan a les parts que les integraven i les conclusions a les què s'arribés en relació a la primera serien incompatibles amb les peticions que originaven la segona, sent la primera prèvia en el temps, tenint en compte que, com destaca, entre altres, l'Aute d'aquesta Sala de data 26 d'abril del 2017, citant les resolucions de dates 18 d'octubre del 2007 i 14 de juliol del 2004, aquesta excepció opera com un expedient adreçat a evitar la tramitació de diferents judicis amb el mateix objecte, causa petendi i idèntiques parts, per tal d'impedir que es dictin sentències contradictòries en detriment de la seguretat jurídica i la justícia, produint els seus efectes, com a institució processal que s'articula a través d'una excepció dilatòria, en un doble ordre: per una banda, en la vessant interna, on es crea la ficció que els extrems fonamentals del procés esdevenen immutables des de la interposició de la demanda ("uti liti pendente, nihil innovetur") i, per l'altra, des de la vessant externa, on l'excepció de litispendència es conceptua com un instrument dirigit a evitar que es puguin dictar resolucions contradictòries entre dos processos, atesa la identitat del seu objecte, de tal manera que es permet que, a través de l'esmentada excepció, es paralitzi la tramitació del segon o ulterior procés.

D'altra banda, cal destacar que, encara que en la primera demanda la Sra. B. demani el divorci i en la segona el Sr. C. la separació dels litigants, cal entendre que, en cas de que s'estimés la primera demanda el

vinde matrimonial existent entre els litigants quedaria extingit, de tal manera que la segona quedaria sense objecte, com destaca igualment la resolució d'instància objecte del present recurs. Per un altre cantó, s'ha de destacar que no existeixen motius per entendre que una sentència de divorci que pronunciés el tribunal espanyol pogués ser contrària a l'ordre públic andorrà, ja que encara que el nostre ordenament exigeix que prèviament al divorci s'obtingui una sentència de separació, una vegada declarada aquesta, també l'admet la possibilitat de que es declari la dissolució del vinde i, per tant, la sentència de divorci dictada per un tribunal estranger seria susceptible de reconeixement al Principat.

Finalment, aquesta decisió concorda amb el criteri manifestat pel Ministeri Fiscal en el seu informe de data 17 de desembre del 2018, en el què interessa la modificació de la resolució objecte d'apel·lació en el sentit de declarar la litispendència internacional en relació al present procediment.

Per aquestes raons, entenem que és precís arxivar les presents actuacions per litispendència, sense perjudici de que es poguessin iniciar un nou plet si es provés que la demanda a l'estat espanyol havia estat desestimada, o que l'agent havia desistit del procediment.

III.- En estimar-se el recurs i atesa la naturalesa del procediment no es fa expressa imposició de les costes d'aquesta alçada a cap de les parts litigants.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas.-

La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de la Sra. L. B. M. contra l'Aute dictat pel Batlle en data 10 de setembre del 2018 que REVOQUEM PARCIALMENT, en quan estimem l'excepció de litispendència plantejada per la recurrent, CONFIRMANT la citada resolució en tots els demés punts i sense fer especial pronunciament pel que fa a les costes d'aquesta alçada.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-